

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Thực hành tiếng Việt lớp 7 trang 41 Tập 1 bộ sách Chân trời sáng tạo chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Thực hành tiếng Việt trang 41 (Chân trời sáng tạo)

Câu 1 (trang 41 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Nêu công dụng của dấu chấm lửng được sử dụng trong mỗi câu văn, đoạn văn dưới đây:

a. *Gấu đến gần dí mõm vào tai người này, người mãi, ...*

(Ê- dốp, *Hai người bạn đồng hành và con gấu*)

b. *Tối, cái Bông giải chiếu manh giữa sân. Cả nhà ngồi ăn cơm trong hương lúa đầu mùa từ đồng Chõ thoáng về; trong tiếng sáo diều cao vút của chú Chàng; trong dàn nhạc ve; trong tiếng chó thũng thảng sủa giăng; ...*

(Duy Khán, *Tuổi thơ im lặng*)

c. *Bác tai gật đầu lia địa:*

- Phải, phải ...Bác sĩ đi với các cháu!

(Chân, tay, tai, mắt, miệng)

d. *Những con chim mẹ bay chao chát theo anh Thà về tận nhà, gào thét mãi ...*

(Duy Khán, *Tuổi thơ im lặng*)

đ. *Ồ ...ó ...o*

Phải thuyền quan trạng rước cô tôi về.

(Sọ Dừa)

e. Tôi quắc mắt:

- Sợ gì? Mà bảo tao sợ cái gì? Mà bảo tao còn biết sợ ai hơn nữa?

- Thưa anh, thế thì ...hừ hừ ...em xin sợ. Mời anh cứ đùa một mình thôi.

(Tô Hoài, *Đế Mèn phiêu lưu kí*)

Trả lời:

Dấu chấm lửng được dùng để:

- Tô ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết;
- Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng;
- Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm.

Câu 2 (trang 41 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Nêu công dụng của dấu chấm lửng trong hai đoạn thơ sau:

a.

- Xin bệ hạ hãy nguôi cơn giận,

Xét lại cho tường tận kẻ mà ...

(La Phong- ten, *Chó sói và chiên con*)

b.

- Chính mày khuấy nước, ai quên đâu là

Mày còn nói xấu ta năm ngoái ...

(La Phong- ten, Chó sói và chiên con)

Trả lời:

– Thể hiện chỗ lời nói bỏ dờ hay ngập ngừng, ngắt quãng.

Câu 3 (trang 42 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Hãy chỉ ra điểm tương đồng và khác biệt giữa hai cách diễn đạt cùng một ý trong các ví dụ a1 và a2; b1 và b2 dưới đây. Em thích cách diễn đạt a1, b1 hay a2, b2? Vì sao ?

a1. *Éch cứ tưởng bầu trời trên đầu chỉ bé bằng chiếc vung và nó thì oai như một vị chúa tể.*

a2. *Éch cứ tưởng bầu trời trên đầu chỉ bé bằng chiếc vung và nó thì oai như ...một vị chúa tể.*

b1. *Nhưng bầu trời vẫn là bầu trời*

b2. *Nhưng bầu trời vẫn là ...bầu trời*

(Éch ngồi đáy giếng)

Trả lời:

Cách diễn đạt khi xuất hiện dấu chấm lửng khiến câu văn dài ra, có chiều suy tư hơn. Em thích cách diễn đạt a2, b2 vì nó giàu cảm xúc.

Câu 4 (trang 42 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chỉ ra công dụng của việc sử dụng dấu chấm lửng trong các đoạn văn sau:

a. *Cùng họ với điều hâu là quạ: quạ đen, quạ khoang. Lia lia láu láu như quạ dòm chuồng lợn. Không bắt được gà con, không ăn trộm được trứng, nó vào chuồng lợn [...]. Quạ vừa bay lên, chèo bèo vây tứ phía, đánh. Có con quạ chết đến rũ xương ...*

(Duy Khán, Tuổi thơ im lặng)

b. Mùa đông, tôi không ra đường chơi được thì ở nhà đọc truyện Tàu cho cả nhà trong [...], nhà ngoài [...] nghe; hết một cuốn thì cầm hai xu chạy vào lại hiệu Cát Thành đầu phố hàng Gai đổi cuốn khác.

(Nguyễn Hiền Lê, Hồi kí Nguyễn Hiền Lê)

Trả lời:

– Tô ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết.

Câu 5 (trang 42 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Cách sử dụng dấu chấm lửng trong các đoạn trích dưới đây, có gì giống và khác với cách sử dụng loại dấu câu này ở trường hợp a và b, bài tập 4?

a. Thế là tôi lại lập trò chơi cho đến khi chú phải thốt lên:

- Thật không thể tin nổi, cháu có con mắt thần!

[...]

Thằng Tý hay đem cho bố tôi những trái ổi. Nó trèo cây giỏi lắm, nhà nó có một vườn ổi. Những trái ổi to được nó lựa để dành cho bố đều có bịch ni-lông bọc lại đàng hoàng. Những trái ổi như thế bao giờ cũng vừa to vừa mềm, cắn vào rất đã. Bố tôi ít khi nào ăn ổi, nhưng vì nó, bố ăn.

(Nguyễn Ngọc Thuần, Vừa nhắm mắt vừa mở cửa sổ)

b. Con gà mái cứ vào tâm này là nó đẻ xong. Nó bay khỏi ổ, chạy xuống đất tác âm lên, cả xóm nghe tiếng: “Vừa đau vừa rát”. Con gà sống đứng ngơ ngác một lúc, rồi mổ mỗi đống gà mái. Nó vừa mổ mỗi nó vừa “cục ...cục” ra vẻ thương gà mái. Hai con vịt bầu thì phớt lờ, vừa đứng đĩnh mang cái thân nặng nề, vừa toáng lên: “mặc ...mặc ...”, rồi chúng nhảy xuống vũng bùn bên vại nước, vẫy đục ngầu lên, không thấy mỗi, chúng húc tung cả bãi húng dũi.

[...]

Anh em chúng tôi rủ nhau đi tắm ở suối sau nhà. Qua mấy vườn sắn xanh biếc là đến gần suối. Tiếng nước chảy ào ào.

(Duy Khán, *Tuổi thơ im lặng*)

Trả lời:

Dấu chấm lửng trong các đoạn trích dưới đây, điểm giống trong cách trình bày, khác ở cách dùng thể hiện sự giản lược các đoạn văn.